

Wwft vervangt WID/MOT

Alles wat u moet weten over de nieuwe Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)

Wat is er veranderd in 2008?

In juni 2004 werd de Wet identificatie bij dienstverlening (WID) en de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) van toepassing op vrije beroepsbeoefenaars, waaronder accountants, belastingadviseurs, notarissen en advocaten. Dit was het gevolg van de tweede Europese richtlijn op het gebied van witwassen. Sindsdien bestaat de verplichting cliënten te identificeren op een wettelijk voorgeschreven wijze.

Per 1 augustus 2008 werd de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) van kracht. Deze wet is gebaseerd op een Europese richtlijn en vervangt de WID/MOT. De wet is ingesteld om het witwassen en helen van geld en het financieren van terrorisme tegen te gaan. Bovendien ziet de overheid dit als een belangrijk middel in de strijd tegen de georganiseerde misdaad en terrorisme. Indien wij als accountantskantoren de wet niet uitvoeren riskeren we een forse boete; bij opzet zelfs een gevangenisstraf van maximaal twee jaar. De Wwft wijzigt vooral de wijze van identificatie van cliënten.

De identificatie en verificatie van natuurlijke personen die zelf **cliënt** zijn moet net zoals voorheen, in persoon geschieden aan de hand van een origineel identiteitsbewijs. Anders dan voorheen hoeft de **natuurlijke persoon** die een **rechtspersoon** vertegenwoordigt, in beginsel slechts geïdentificeerd te worden door opgave van de voornamen, achternaam en geboortedatum. Dit kan bijvoorbeeld doordat deze persoon een kopie van zijn of haar paspoort aan het accountantskantoor verzendt. Een identificatie en verificatie in persoon is dus niet meer vereist. Dit kan echter anders zijn in gevallen waarin de wet of het risicobeleid een aanvullend onderzoek eist.

Naast identificatie moet het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie worden vastgesteld. Dat blijkt meestal voldoende uit de opdrachtformulering en levert zelden een probleem op. Voorts dient een 'voortdurende' controle op de relatie plaats te vinden. In de praktijk betekent dit, dat wij als accountantskantoor opmerkzaam zijn op wijzigingen in de eigendomsverhoudingen en in de activiteiten van u als cliënt.

Voor wie gelden de regels?

De Wwft geldt wanneer wij voor u:

- belastingadvies of belastingaangiftes verzorgen;
- werkzaamheden verrichten die verband houden met het samenstellen, beoordelen of controleren van de jaarrekening;
- andere werkzaamheden verrichten die verband houden met de jaarrekening of fiscaliteit;
- uw administratie voeren;
- bepaalde adviesdiensten verlenen, zoals advies en bijstand bij de aan- en verkoop van een onderneming of bij onroerend goed transacties.

Hoe gaan wij met de Wwft om?

Wij zijn aangesloten bij SRA. Dat wil zeggen dat wij zijn aangesloten bij het grootste netwerk van accountantskantoren en een kwaliteitskeurmerk hebben. Wij besteden dan ook meer dan gemiddeld zorg aan een goede uitvoering van de Wwft binnen ons kantoor. Maar ook aan de voorlichting aan u, als cliënt. Het gaat er tenslotte om dat u hiervan zo min mogelijk hinder ondervindt. Maar wat merkt u als cliënt nu precies van de identificatieplicht en meldingsplicht van ongebruikelijke transacties?

Uw identiteit

Het gevolg van de identificatieplicht is dat uw identiteit 'zwart op wit' moet staan. Ook als u al een jarenlange relatie met ons kantoor heeft. In de meeste gevallen zullen wij u vragen om uw identiteitsbewijs en daarvan een kopie maken. Deze kopie wordt opgeborgen in een dossier waarop absolute geheimhouding rust, tenzij wij de kopie om wettelijke redenen moeten overleggen.

Nieuw is dat de uiteindelijke belanghebbende of Ultimate Beneficial Owner (UBO) moet worden geïdentificeerd. Om een ongebruikelijke transactie te traceren en te melden is noodzakelijk dat bekend is, wie de cliënt is waarvoor de dienst wordt verricht. Daarom vindt de identificatie plaats voordat een opdracht wordt aanvaard of uitgevoerd.

Indien u een in Nederland gevestigde rechtspersoon vertegenwoordigt, zullen wij u ter verificatie vragen om een uittreksel van de Kamer van Koophandel of een akte van de notaris. In deze documenten moeten de identificatiegegevens staan van de personen (bestuurders) die handelen namens de vennootschap.

Ongebruikelijke transacties

Ongebruikelijke transacties moeten wij bekendmaken bij de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL) in Zoetermeer. Dit meldpunt bepaalt of er een nader onderzoek ingesteld moet worden. Ongebruikelijke transacties zijn betalingen:

- die in verband met witwassen aan de politie of justitie worden gemeld;
- € 15.000 of meer in contanten, met cheques aan toonder of met soortgelijke betaalmiddelen aan of via tussenkomst van ons;
- die naar ons oordeel aanleiding geven tot het vermoeden van witwassen of financieren van terrorisme (zie volgende alinea);
- onder de € 15.000 in contanten of soortgelijke betaalmiddelen aan ons, waarbij de indruk bestaat dat dit bewust is gedaan om onder de meldgrens te blijven. Hieronder vallen ook uw stortingen die bij elkaar opgeteld een bedrag van € 15.000 of meer vertegenwoordigen.

Niet alleen feitelijke maar ook voorgenomen contante betalingen vallen onder de meldplicht. In het geval dat u te kennen geeft slechts contant te willen betalen, zijn wij genoodzaakt dit te melden.

Vermoeden van witwassen of financieren van terrorisme

Wij zijn dus als accountant verplicht bepaalde contante transacties maar ook een 'vermoeden van witwassen of financieren van terrorisme' te melden. Een vermoeden baseren wij niet zuiver en alleen op subjectieve elementen; wij hebben daarvoor een lijst met indicatoren tot onze beschikking, die gebaseerd zijn op bekende constructies die witwassers of financiers van terrorisme over het algemeen toepassen. Bijvoorbeeld:

- een transactie verloopt zonder duidelijke reden via een tussenpersoon;
- de persoonlijke identiteit (van de uiteindelijke belanghebbende) is moeilijk vast te stellen;
- u wordt geïntroduceerd door een financiële instelling die gevestigd is in een land bekend om drugshandel- en productie, financiële misdrijven of bankgeheim;
- een transactie heeft zonder duidelijke reden een extreem hoge of lage winstmarge.

Als er indicaties zijn dat er mogelijk sprake is van ongebruikelijke transacties die wijzen op witwaspraktijken of financieren van terrorisme, moeten wij dat binnen twee weken melden bij het meldpunt. Wij zijn niet verplicht om een nader onderzoek in te stellen.

Wat merkt u van de meldplicht van ongebruikelijke transacties?

Niets. De wet verbiedt ons om aan u bekend te maken wanneer wij een transactie melden. Uw transactie wordt geregistreerd bij en beoordeeld door de Financial Intelligence Unit Nederland. Soms volgt een nader onderzoek. Hoewel wij veel soorten transacties moeten melden, is er een belangrijk punt dat u niet mag vergeten: een ongebruikelijke transactie is niet hetzelfde als een verdachte transactie of een criminele transactie.

Wij hopen dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd. Heeft u nog vragen, neemt u dan gerust contact op met uw contactpersoon bij ons SRA-Kantoor.